

LEADER
EESTI

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

LEADER INFOPÄEV

MEEDE 3

ÜHISTEGEVUSE ARENDAMINE

06.12.2016 Kõrvemaal

Ida-Harju Koostöökoja piirkond

2014 +

Aegviidu, Anija, Kose, Raasiku

1223,74 km²

~18 300 elanikku

102 küla

8 alevikku

1 vallasisene linn

Ida-Harju Koostöökoja eesmärk

Moodustunud ühtses tegevuspiirkonnas (edaspidi piirkond) **kohaliku elu arendamine** ning **kohaliku initsiatiivi toetamine** lähtuvalt piirkonna vajadustest ja huvidest, piirkonna strateegia koostamine ja elluviimine tuginedes **kolme erineva sektori** (avalik-, era- ja mittetulundussektor) **partnerlusele**.

TAOTLEMINE

2017. aasta taotlusvoorud on avatud

13 – 20. veebruar 2017 meetmed 2 ja 3

10 – 17. aprill 2017 meede 1

NB! Nõustamine enne taotluse esitamist on kohustuslik!

**IDA-HARJU KOOSTÖÖKOJA
STRATEGIA
2015 – 2022
MEETMED**

Visioon

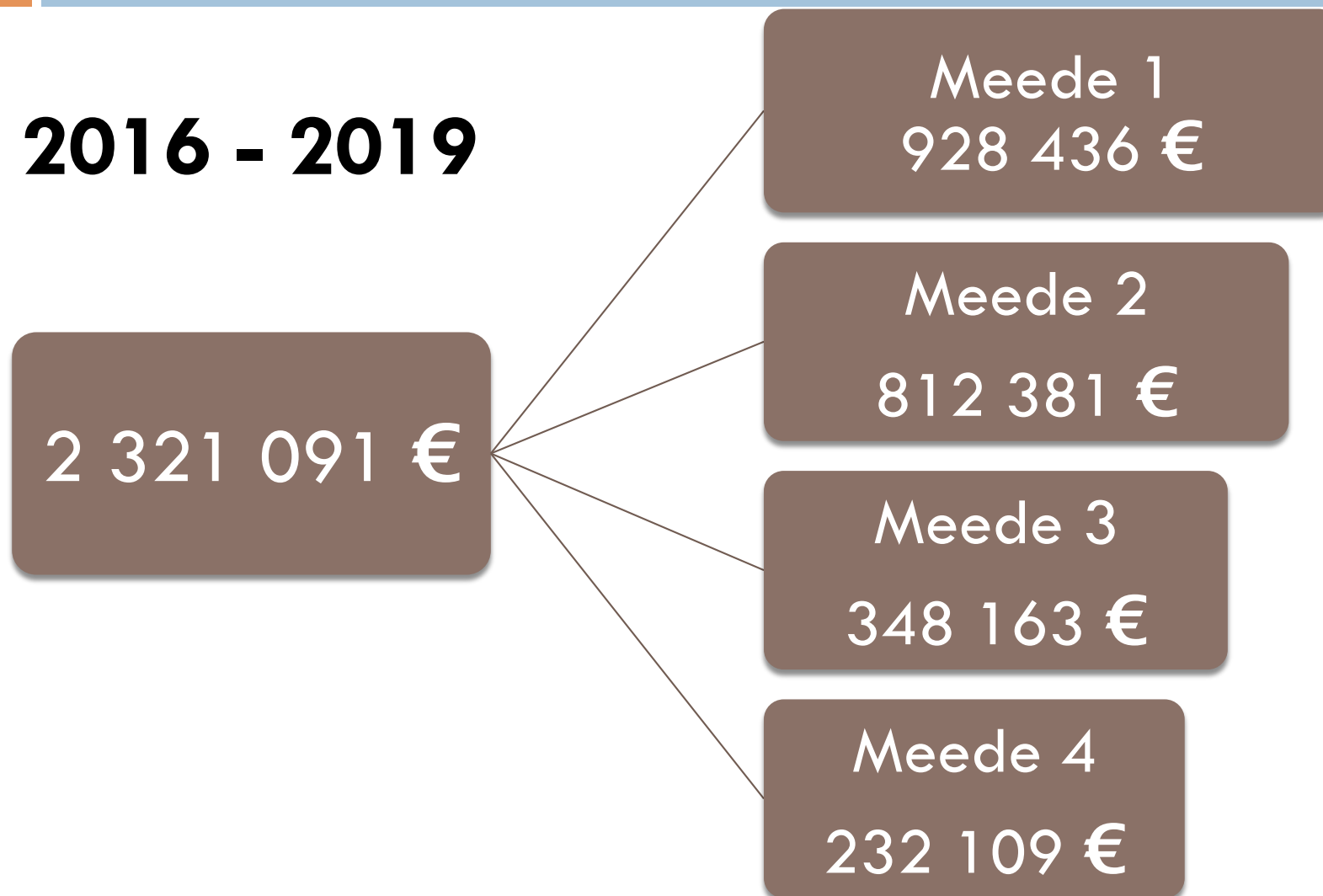
Aastal 2022 on Ida-Harju Koostöökoja tegevuspiirkond üleriigiliselt tuntud ja väljapaistev **turismiaktiivsuse, valdkondadeülese koostöö ja kohalike ressursside efektiivse kasutamise poolest**

Toetusmeetmed

- **Meede 1 – Elukeskkonna arendamine**
Investeeringud elukeskkonna jaoks olulistesse avaliku kasutusega objektidesse (kultuuri- ja sporditaristu jms)
- **Meede 2 – Ettevõtluse arendamine**
Ettevõtluse arendamine (strateegia prioriteetide ja eesmärkidega haakuvad tegevused ja investeeringud)
- **Meede 3 – Ühistegevuse arendamine**
Ühistegevus, MTÜ-de iseseisvumine, piirkonna üleste ühistegevuste arendamine
- **Meede 4 – Piirkonnaülese koostöö arendamine**
Tegevusgrupi poolt elluviidavad piirkonnaülesed (sh rahvusvahelised) koostööprojektid

Projektidele jagatavad toetussummad

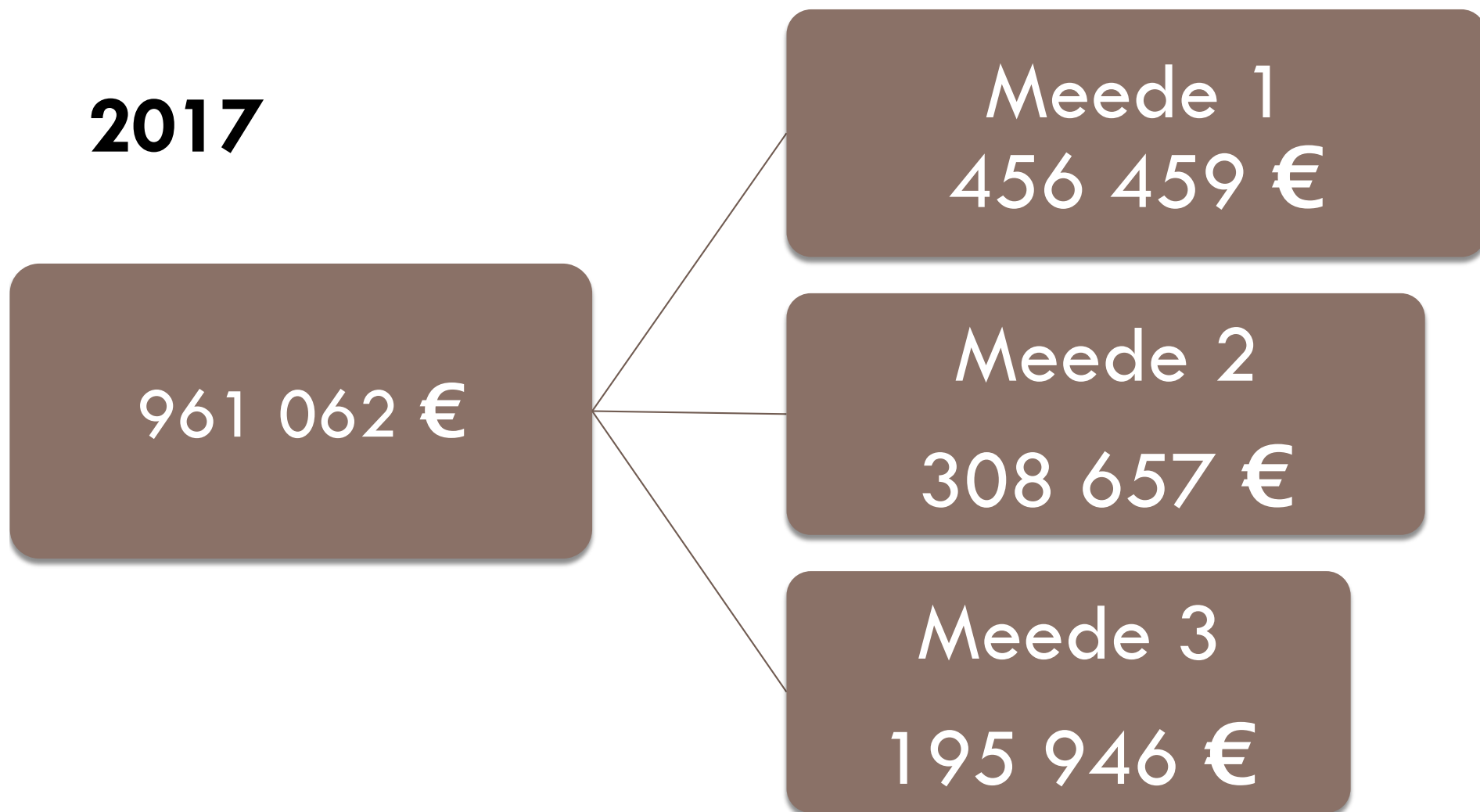
2016 - 2019

Projektidele jagatavad toetussummad

2017

Summad täiseurodes

Meede 3 – Ühistegevuse arendamine

Meetme üldeesmärk

(vastab strateegia eesmärgile)

Vabaühendused on saavutanud majandusliku iseseisvuse ja mängivad olulist rolli piirkonnaülest ühistegevuste algatamisel ning juhtimisel.

NB! Kõik projektid peavad aitama kaasa meetme üldeesmärgi saavutamisele.

Projektitoetused moodustavad
kuni 70% vabaihenduste
vahenditest

Tegevuste ja
sündmuste
läbiviimisel on
kasutusel
uuenduslikud
lahendused ning
kohalik ressurss

1-2 “bränd-
sündmust” iga
KOV piirkonnas,
mis kannavad
edasi piirkonna
traditsioone

Meetme
üldeesmärk

Leader projektide kajastatus
meedias on suurenenud 1/3
võrra (vs eelmine
prog.perioodiga)

Toetatavad tegevused

- **Valla- ja piirkonnaülest** traditsiooniliste sündmuste korraldamine jms;
- Tegevused ja investeeringud, mis aitavad **suurendada vabaühenduste majanduslikku sõltumatust**;
- **Rahva- ja pärandkultuuri traditsioonide** talletamine ning arendamine;
- Meetme eesmärkidega seotud tegevusteks vajalike **väikevahendite soetamine**.

Mitte-toetatavad tegevused

- **Võistlus- või treeningriietus** (v.a esinemisriietus 1 x kollektiivi kohta programmiperioodi jooksul. **NB! Peab olema kooskõlas meetme eesmärkidega!**);
- **Osalemine välisreisidel**, sh spordivõistlustel (v.a kuni 26 aastaste (k.a.) noortegrupid ja **juhul kui välisreisil osalemine panustab otseselt strateegia eesmärkide saavutamisse**);
- **Maakondlikud sündmused** (v.a juhul kui korraldajate hulgas on IHKK piirkonna organisatsioon või sündmus toimub IHKK territooriumil);
- Väga kitsale sihtgrupile suunatus tegevused ja investeeringud;
- Organisatsiooni püsikulud;

Kes saab toetust taotleda?

- Ida-Harju Koostöökoja **tegevuspiirkonnas tegutsev**:
  - Kohalik omavalitsus (KOV, sh KOV hallatav allasutus)*;
  - UUS.** *KOV (sh allasutus) saab taotlejaks olla ainult ühisprojekti puhul.
  - Mittetulundusühing (MTÜ);
  - Sihtasutus (SA);
  - Ettevõtja (OÜ, FIE, TÜ).
- **Projektist kasusaajad** peavad olema Ida-Harju Koostöökoja piirkonna elanikud ja/või organisatsioonid;
- Taotlejaks ei saa olla erakond ega välisriigis registreeritud organisatsioon.

Kui palju saab toetust taotleda?

- Toetuse määr olenemata taotleja juriidilisest vormist on **maksimaalselt 80%** toetatava tegevuse abikõlblikust maksumusest;
- Toetuse määr **laatade ja festivalide korraldamisel ning ettevõtjale kõigi tegevuste puhul** maksimaalselt **60%**;
- Projektitoetuse **miinimumsumma** on **2000** eurot;
Projektitoetuse **maksimumsumma** on **10 000** eurot;

Abikõlblikud kulud

Abikõlblik kulu peab olema mõistlik, põhjendatud, selge, üksikasjalikult kirjeldatud, majanduslikult otstarbekas ja toetuse eesmärgi saavutamiseks vajalik. Projektitoetuse taotleja tagab kasutatava toetusraha otstarbeka ja säästliku kasutamise.

Nõuded taotlejale (1)

- Projektitoetuse taotleja peab järgima tegevusgrupi **strateegia meetmes taotlejale kehtestatud nõudeid;**
- Meetmelehtedes on nõue, et taotleja peab **taotluse tegevusgrupile esitamise hetkel täitma KÕIKI Leader määruses toodud nõudeid.**
- **LISAKS** peab taotleja täitma täiendavalt tegevusgrupi poolt meetmelehega esitatud nõudeid.
  - Tegevusgrupil on õigus kitsendada LEADER-määruse nõudeid vastavalt strateegia eesmärkidele

Nõuded taotlejale (IHKK)

- Iga taotleja saab esitada meetme ühte vooru ühe projektitoetuse taotluse;
- Projektitoetuse taotleja peab olema tegutsenud **vähemalt 6 kuud** (*ühisprojekti partner võib olla tegutsenud vähem*);
- Projektitoetuse taotlemise hetkel ei tohi olla pooleli sama meetme raames toetatud projekte;
- Projektitoetuse taotlejal ei tohi taotluse tegevusgrupile esitamise hetkel olla 30 eurot ületavat riiklikku maksuvõlga.
- Taotleja peab **läbima nõustamise** kohaliku tegevusgrupi poolt kinnitatud nõustaja juures, kes annab nõustamise läbimise kohta vastava kinnituskirja (mis peab olema lisatud taotlusdokumentidele);

Nõuded taotlejale (IHKK)

- Ehitustegevust sisaldava projekti puhul peab taotleja koos taotlusdokumentidega esitama **ehitusloa või ehitusteatise** (juhul kui see on nõutav Ehitusseadustiku kohaselt);
- Juhul kui taotletakse toetust ehitustegevuseks, mis seaduse või Leader määruse kohaselt ei nõua ehitusluba või ehitusteatist ega põhi- või eelprojekti esitamist, esitab taotleja koos taotlusdokumentatsiooniga **joonised ja info planeeritava ehitustegevuse kohta**, mahu jms kohta. Info peab olema esitatud sellisel kujul, et hindajal on võimalik detailselt aru saada planeeritava tegevuse olemusest ja mahust, vajaliku ehitusmaterjali mahust jm.
- Projektitoetuse taotleja (v.a KOV) peab koos taotlusdokumentidega esitama taotluse **esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta (2016)** aruande;

Nõuded taotlejale (IHKK)

- MTÜ ja SA peavad esitama eelmise majandusaasta (2016) tulude jaotuse ning käesoleva aasta tulude prognoosi, millest nähtub avaliku sektori toetuse osakaal;
- MTÜ ja SA peavad esitama mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga mittetulundusühingu liikmete nimekirja (v.a usulised ühendused)

Nõuded taotlejale (määrus 1)

- Taotleja täidab kõiki strateegia meetmelehes toodud nõudeid;
- Taotlejal ei ole riikliku maksu võlga või on see ajatatud ning ajatamise korral on maksuvõlg, mille tasumise tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud summas;
- Taotleja ei ole saanud ega taotleja samal ajal sama tegevuse või investeeringuobjekti kohta toetust riigieelarvelistest või muudest EL või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- Taotleja on varem riigieelarvelistest või muudest EL või välisvahenditest saadud ja tagasimaksmisele kuulunud summa tähtajal tagasi maksnud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral tagasimaksed tasunud ettenähtud summas;

Nõuded taotlejale (määrus 2)

- Taotleja suhtes ei ole algatatud likvideerimismenetlust ega kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti;
- Tähtajaliselt asutatud projektitoetuse taotleja puhul ei ole see tähtaeg lühem kui viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.

Tegevuse alustamine

Projektitoetuse taotleja ei või toetatava tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist alustada varem ja tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad **dokumendid ei või olla väljastatud varem kui kohaliku tegevusgrupi poolt projektitaotluse PRIAle esitamise päevale järgneval päeval.**

UUS! Etapiviisiline investering

- Selline ehitustegevus, mis ei võimalda pärast selle elluviimist ehitist sihipäraselt kasutada (projekti eesmärkidele vastavalt) **EI OLE LUBATUD!**

UUS! Mitteinvesteeringud

- Mitteinvesteeringuteks ehk *pehmete tegevuste elluviimiseks* saab projektitoetust taotleda **ainult siis**, kui need on **osa ühisprojektist**, **teadmussiirde projektist** või tegevusgruppide omavahelisest **koostööprojektist**;
- **2017. aasta voorus võimalikud ühisprojektid**;

UUS! Ühisprojekt ¹

- Taotlejal peab olema **vähemalt üks partner** - füüsilisest isikust ettevõtja või juriidiline isik §28 lg 3 p2
- Ühisprojekti tegevused viiakse ellu **kahe kuni nelja aastase tegevuskava** alusel.
Ühisprojekti minimaalne kestus on 24 kuud.
- Tegevuskava jaoks on eraldi **PRIA vorm** (mille allkirjastavad **kõik partnerid**)
- Pärast ühisprojekti toetuse taotluse rahuldamist PRIAs avalikustab KTG oma **veebilehel ühisprojekti eesmärgi, partnerid ja üldised tegevussuunad.**

UUS! Ühisprojekt²

- Ühisprojekti toetus makstakse välja toetuse taotlejale.
- Ühisprojekti osalev partner ei saa esitada arveid PRIAle toetuse väljamaksmiseks.
- Ühisprojekti partner võib olla hinnapakkuja, kuid partneri peab panustama ka lisandväärtusega (*iga teenusepakkuja ei ole automaatselt koostööpartner!*)
  - Näiteks on toetatav MTÜ ja ettevõtjate vaheline ühisprojekti, kus planeeritakse koostöös teadusarendusasutusega midagi uut katsetada, juurutada

UUS! Ühisprojekt³

- **Tegevuskava kestus**

24 – 48 kuud – st tegevused peavad toimuma läbivalt tegevuskava perioodi jooksul.

Ei sobi nt 24 kuu peale 2 üritust.

- Tegevuskavas olevad partnerid peavad olema samad nagu IHKK projektikirjelduses.

- Nii detailselt kui vajalik, kuid nii üldiselt kui võimalik.

UUS! Ühisprojekt⁴

□ Kuidas leida koostööpartnereid?

Infopäevadelt 😊

Küsi Ida-Harju nõustaja käest

KOV kaudu

Oma võrgustike / infolistide kaudu

Räägi inimesega (kasvõi naabrimehe või –naisega) 😊

Hinnapakkumused¹ §33

- **UUS!** LEADER-määruse kohaselt ei ole kohustust võtta **projektitoetuse taotlemiseks** hinnapakkumisi
PROJEKTITOETUSE TAOTLUS ESITATAKSE EELARVEPÕHISELT
- **UUS!** Hinnapakkumused tuleb võtta enne reaalseid kulutuste tegemist ja esitada PRIAle koos maksetaotlusega
- KTG-I on õigus LEADER-määruse nõudeid kitsendada ja hinnapakkumusi ka taotlemisel küsida – vt strateegia nõudeid.

Nt IHKK võtab projekti hindamisel arvesse, kas on olemas hinnapakkumused ning sellest sõltuvad hindepunktid!

Hinnapakumused ²

Investeering või tegevus
üle 5000 euro
(ilma käibemaksuta)

- Saadud vähemalt 3 võrreldavat hinnapakumust
- Saadud hinnapakumuses olevad tehnilised tingimused vastavad toetuse saaja hinnapäringus olevale tehnilisele spetsifikatsioonile

Investeering või tegevus
100-5000 eurot
(ilma käibemaksuta)

- Saadud vähemalt 1 hinnapakumust
- Saadud hinnapakumuses olevad tehnilised tingimused vastavad toetuse saaja hinnapäringus olevale tehnilisele spetsifikatsioonil

Asjaomases valdkonnas on
ainult üks teenuse osutaja,
töö pakkuja või kauba
müüja

- Saadud 1 hinnapakumust
- Saadud hinnapakumuses olevad tehnilised tingimused vastavad toetuse saaja hinnapäringus olevale tehnilisele spetsifikatsioonile

Kulutus kuni 100 eurot

- Hinnapakumust ei ole vaja

Hinnapakkumused ³

- Kui hinnapakkumuse tehniliste tingimuste loetelu on avaldatud riigihangete registris, võib taotleja saada vähem kui kolm hinnapakkumust, kui tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuta maksumus on vahemikus 5000 – 10 000 eurot.
- Kõik ühe hankija arved liidetakse kokku ja kui ületab 1000.- eurot, siis ei tohi olla seotud.

UUS! Hinnapakumused ⁴

- Hinnapakumus sisaldab:
  - taotleja nime (v.a veebiväljatrüki korral),
  - hinnapakkuja nime, registrikoodi ja kontaktandmeid,
  - hinnapakumuse väljastamise kuupäeva,
  - hinnapakumuse kehtivusaega
  - toetatava tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust

- Ehitusseadustiku kohaselt ehitusteatis- või ehitusloakohustusliku ehitustegevuste puhul, kus ehitatavaks ehitiseks on ehitusseadustiku mõistes hoone või hoone osa, peab saadud ehitise hinnapakumus sisaldama lisaks
  - hoone nimetus, ehitisregistri kood;
  - selle katastriüksuse katastritunnus, millel hoone paikneb või millele kavandatakse hoone ehitada;
  - hoone üldkulud;
  - vastava kululiigi olemasolu korral ehitise ettevalmistuskulud, välisraajatiste kulud, aluse- ja vundamendikulud, kandetarindite kulud, fassaadielementide kulud, katusekulud, ruumitarindite kulud, pinnakatete kulud, sisustuse kulud, inventari kulud, seadmete kulud, tehnosüsteemide kulud, ehitusplatsi korralduskulud ja ehitusplatsi üldkulud.

Hinnapakkumused ⁵

- Väljavalitud hinnapakkumus:
  - ▣ ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase tegevuse eest tasutava hinnaga
  - ▣ peab olema objektiivselt põhjendatud
- Põhjendus, kui **ei ole saadud nõutud arvu hinnapakkumusi või ei ole valitud odavaimat hinnapakkumust**
- Hinnapakkumust **ei jaotata osadeks**, kui toetatava tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalik **teenus, töö või kaup on funktsionaalselt koos toimiv**

Hinnapakumused ⁶ - SEOTUS

Kui investeering või tegevus ületab 1000 € (ilma käibemaksuta)

- Taotleja ja hinnapakkuja ei tohi omada osalust üksteise äriühingus ega kuuluda üksteise juhatusse ega nõukokku

Seotud isikutega võib tehinguid teha kuni 1000 euro piires

Hinnapakkumused ⁷ – kasutatud masin/seade

- **Kasutatud** masina/seadme kohta peab taotleja olema saanud vähemalt ühe hinnapakkumuse, ja
  - **LISAKS** veel ühe hinnapakkumuse uue samaväärsse seadme/masina kohta
- Võrdlushindade kataloogi kantud masina/seadme kohta ei pea olema hinnapakkumust

Hinnapakumused ⁸ - RIIGIHANKED

Hankija RHS i§10 lõike 1 punkti 6 tähenduses on eraõiguslik juriidiline isik:

- mis on asutatud eesmärgiga täita või mis täidab põhi- või kõrvaltegevusena ülesannet avalikes huvides, millel ei ole tööstuslikku ega ärilist iseloomu, ja
- mida põhiliselt rahastavad või
- mille juhtimis-, haldus- või järelevalveorgani liikmetest rohkem kui poole määravad või mille juhtimist muul viisil kontrollivad koos või eraldi lõike 1 punktides 1–5 või teised punktis 6 nimetatud isikud või mõne muu Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi vastavad isikud.

Hinnapakumused ⁹ - RIIGIHANKED

- “põhiliselt rahastavad” = “rohkem kui pool”
Riiklikest vahenditest rahastamise protsendimäära hindamine peab hõlmama kõiki tulusid.
Arvutamine peab toimuma aasta baasil.
- **NB!** Oluline just MTÜ-dele
Arvutused tuleb teha **iga eelarve aasta alguses** ning lähtudes siis kättesaadavatest andmetest, isegi kui need on hinnangulised!
- Vt täpsemalt:
<https://riigihanked.riik.ee/lr1/web/guest/hankija-maaratlus>

Mitterahaline omafinantseering §35

- MTÜ ja SA korral võib omafinantseeringu osaks olla tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalik taotleja poolt tehtud vabatahtlik tasustamata töö.
- Kuni 9% mitterahalise omafinantseeringuga seotud toetatava tegevuse või investeeringu abikõlblikest kuludest.
- Tunnitasu määr kuni 4 eurot ning masinat, seadet või mootorsõidukit kasutades kuni 8 eurot.

IHKK oma hindamiskriteeriumitega mitterahalist omafinantseeringut ei soosi.

Hindamiskriteeriumid

- **Kvalifitseerumiskriteerium kõigi projektide puhul:**

Taotlus aitab kaasa meetme eesmärkide saavutamisele - hinnatakse JAH/EI skaalal.

Juhul kui hindajatest 50% või rohkem vastab “EI,” kõrvaldatakse taotlus edasiselt hindamiselt.
- **50% lävend** – vähem kui 50% maksimaalsetest võimalikest hindepunktidest saanud projekti osas PRIA-le projekti rahastamise ettepanekut ei tehta.

Hindamiskriteeriumid (meede 3)

Hindamiskriteerium	Osakaal
Projekti vajaduse põhjendatus	20 %
Projekti mõju piirkonna koostööle ja kaasatusele (sealhulgas kohaliku ressursi kasutusele)	15 %
Eelarve põhjendatus	15 %
Projekti omafinantseeringu määr	10%
Taotleja ja tegevuste jätkusuutlikkus	10 %
Sihtrühmade selgus	10 %
Teavitustegevuste olemasolu, teostatavus ning teavitustegevuste asjakohasus	10 %
Taotlusdokumentide tehniline korrektsus	10%

Ühisprojekti vorm

- Taotleja andmed, tegevuste elluviimise aeg
- Ühisprojekti nimetus (sama, mis taotlusvormis)
- Ühisprojekti eesmärgid (sh kuidas projekt aitab kaasa ühistegevusele)
- AJAKAVA
- Eeldatavate TULEMUSTE kirjeldus koos selgitustega laiemast mõjust piirkonnale
  - Ülevaade olemasolevast olukorrast
  - Tulemuste kirjeldus
  - Laiem mõju piirkonnale

Ühisprojekti vorm

- Taotleja **ja partnerite** ülesannete kirjeldus ühisprojektis;

- Ühisprojekti eelarve (kululiikide kaupa)
  - tegevused ja kulud;
  - projekti juhtimise kulud;
  - kaudsed kulud;
  - vabatahtlik tasustamata töö;

Mitteabikõlblikud kulud (§31)

- 1) maa ja olemasoleva ehitise ostmise ning üürimise või rentimise kulud, välja arvatud kontoriruumi ja ürituse korraldamiseks vajaliku maa ja ruumi rentimise kulud;
- 2) käibemaks juhul, kui projektitoetuse taotlejal on võimalik taotleda selle tagastamist käibemaksuseaduse alusel;
- 3) sularahamaksed;
- 4) riigilõiv, teenustasu pangatoimingu eest, tagatismakse, intress ja muu finantsteenusega seotud kulu;
- 5) õigus- ja raamatupidamisteenuse kulud;
- 6) viivis, trahv ja muu rahaline karistus ning kohtumenetluse korral menetluskulud;

Mitteabikõlblikud kulud (2)

7) kulutused stipendiumile, annetustele, auhindadele, meenetele ja kingitustele, välja arvatud kingitused §-s 29 nimetatud koostööprojekti korral;

8) erisoodustuselt tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 tähenduses tasutav maks;

9) eksperdi või projektijuhi töötasu, sealhulgas sotsiaal- ja tulumaks ning kohustusliku kogumispensioni ja töötuskindlustusmaksed, kui ekspert või projektijuht on ametnik või avalikus teenistuses töötav töötaja või riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse hallatava asutuse töötaja, kelle tööülesanded on sarnased toetatava tegevusega;

10) sõiduauto ostmise ja liisimise kulud;

Mitteabikõlblikud kulud (3)

1 1) kulud, mis on seotud liisingulepinguga, nagu liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlustusmaksed;

1 2) liisingumakse, kui asja omandiõigus ei ole viie aasta möödudes arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid mitte hiljem kui 2023. aasta 30. juunil üle läinud toetuse saajale;

1 3) kohaliku omavalitsuse üksuse ülesande asendamiseks tehtud kulud;

1 4) kulud, mis on vastuolus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 III jaotise I ja II peatükis nimetatud meetmete ning sama määruse artiklites 60 ja 61 sätestatud nõuetega;

Mitteabikõlblikud kulud (4)

15) projekti toetatava tegevuse elluviimisega seotud üldkulud, välja arvatud ühis-, teadmussiirde- ja koostööprojekti projektijuhtimisega seotud otsesed personalikulud ja kaudsed kulud;

16) ühis-, teadmussiirde- ja koostööprojekti elluviimisega seotud projektijuhtimise otsesed personalikulud ja kaudsed kulud, kui projektitoetuse taotleja on kohaliku omavalitsuse üksus või põllu- ja maamajanduse valdkonna riigimuuseum;

17) ühis-, teadmussiirde- ja koostööprojekti elluviimisega seotud projektijuhtimise otsesed personalikulud, mille maksumus ületab 20 protsenti ühis-, teadmussiirde- ja koostööprojekti projektijuhtimisega seotud abikõlblikest kuludest, sealhulgas projektijuhi brutotunnitasu, mis ületab kümmet eurot;

Mitteabikõlblikud kulud (5)

18) projektijuhtimise otsesed personalikulud ja kaudsed kulud, mille maksumus on arvutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 45 lõike 2 punktides a ja b nimetatud abikõlblikest kuludest;

19) kasutatud kauba ostmise ja liisimise kulud, välja arvatud § 30 lõikes 4 sätestatud juhul;

20) kulud, mis ületavad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 99 lõikes 6 nimetatud võrdlushindade kataloogi kantud asja või teenuse piirhinda, kui taotletakse toetust asja või teenuse kohta, mis on kantud nimetatud võrdlushindade kataloogi;

Mitteabikõlblikud kulud (6)

21) ühis- ja koostööprojektis osaleva selle partneri kulud, kes ei ole taotleja;

22) ehitustegevus, mis ei võimalda selle elluviimise järel ehitist sihipäraselt kasutada;

23) muud kulud, mis ei ole tegevuse elluviimisega või investeeringu tegemisega otseselt seotud.

Investeeringu tegemine ei ole abikõlblik, kui projektitoetust taotleb seltsing.

Toetuse taotlemine – KOVi ülesanded

Kohaliku omavalitsuse üksuse ülesannete asendamiseks tehtud kulud EI OLE ABIKÕLBLIKUD

- Taotleja taotleb toetust KOVi omandis oleval kinnistul asuva külamaja akende siseviimistlemiseks. Projekti eesmärgiks on küla elukeskkonna kvaliteedi parandamine, külamaja soojustamise ja välisilme kaasajastamise läbi. Ühtlasi uue katuse saanud külamaja reklaamimine interneti kaudu majutus- ja tähtpäevade tähistamise paigana ja turismiobjektina.
- Taotleja taotleb toetust KOV omandis oleval kinnistul külamaja-elamu (antud tasuta kasutusse Seltsile) siseruumide renoveerimistöödeks. Eesmärgina nimetab taotleja külaelanike kooskäimiskoha säilitamist. Tulenevalt KOKS §6 lg2 sätestatust ja Tartu Ringkonnakohtu kohtuotsusest nr 3-11-101 on kulud mitteabikõlplikud. Vallale kuuluvate hoonete korrashoid on KOV ülesanne ja enda kui hoone omaniku kohustus.

Lisaks peab LEADER projektiga määratud tegevus looma uuenduslikku lisaväärtust või lisama innovaatilise elemendi

UUS! Kaudsed abikõlbliku kulude hüvitamine

- **AINULT ettevõtja, MTÜ või SA ühis-, teadmussiirde või koostööprojekti** elluviimiseks saab taotleda toetust projektiga seotud kaudsete kulude (üldkulude) tarbeks (§32)
- Kaudseid kulusid saab taotleda kindla määra alusel, mis on 15% abikõlblikest projektijuhtimise otsestest personalikuludest.
- Kaudsete kulude hüvitamise korral toetuse väljamaksmisel abikõlbliku kaudse kulu tegelikku maksumust ja tasumist ei tõendata ega kontrollita.

Kaudsed kulud

Kaudseteks kuludeks loetakse projektijuhtimisega kaasnevad järgmised tegevuskulud:

- 1) kulud bürootarvetele;
- 2) sidekulud, sealhulgas telefoni- ja postikulu;
- 3) infotehnoloogia kulud, sealhulgas kontoritehnika üür, rent ja liising ning serverite, võrkude ja kontoritehnika hooldus- ja paranduskulud;
- 4) projektijuhi tööruumi üür või rent ja selle tööruumi kommunaalkulud, sealhulgas kütte-, vee- ja elektrikulud ning ruumide koristamise kulud;
- 5) sõidukulud;
- 6) raamatupidamiskulud;
- 7) toetatava tegevuse elluviimisega seotud pangakonto haldamise kulud ja toetatava tegevuse elluviimisega seotud makse ülekandetasu.

UUS! Personalikulu ¹

- **AINULT** ühis-, teadmussiirde- või koostööprojekti raames on abikõlblik projektiga seotud eksperdi või projektijuhi **töötasu** (koos maksudega) ja kaudne kulu 15%.
  - Eksperdi tasule kaudset kulu ei saa
  - Projektijuhi töötasule saab kaudset kulu (projektist peab välja tulema, et soovitakse toetust kaudsele kulule)

Otseed personalikulud

Projektijuhtimise otsesteks personalikuludeks loetakse tegevuste elluviimisega kaasnevad järgmised kulud:

- 1) tegevusi elluviiva projektijuhi personalikulud, sealhulgas töötasu, lisatasu, preemia, puhkusetasu või puhkusetoetus, mis on kooskõlas samasisulise töö eest makstava palgataseme või töötasuga;
- 2) töölepingu lõpetamise ja muu seadusest tulenev hüvitis;
- 3) seadusest tulenevad maksud ja maksed punktides 1 ja 2 nimetatud kuludelt, sealhulgas sotsiaalmaks, töötuskindlustusmaks ja haigushüvitise tööandjapoolne osa;
- 4) füüsilise isikuga sõlmitud töövõtu- või käsunduslepingu alusel makstav tasu ning sellelt tasult arvestatud sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaks.

PERSONALIKULU

projektijuhi või eksperdi tasu vastavalt töölepingule, töövõtu- või käsunduslepingule, sh seadusest tulenevad maksud ja maksed

PROJEKTIJUHTIMINE, v.a.

KOV ja riigimuuseum

§31 lg1 p16

EKSPERDID

TOETUST EI SAA projektijuhi brutotunnitasu, mis ületab 10 eurot ja

projektijuhtimisega seotud **personalikulu kokku, mis ületab 20 %** projekti abikõlblikest mitte-investeeringutega seotud kuludest. Personalikulule võib juurde taotleda kaudset kulu 15%. §31 lg1 p9

TOETUST EI SAA, kui tegemist on KOV-i või riigiasutuse või hallatava asutuse ametniku / töötajaga, **kellele on projektiga sarnased tööülesanded**

§31 lg1 p9

TOETUST EI SAA, kui tegemist on KOV-i või riigiasutuse või hallatava asutuse ametniku / töötajaga, **kellele on projektiga sarnased tööülesanded**

§31 lg1 p9

ETTEVÕTJA, MTÜ ja SA ühis-, teadmussiirde või koostööprojekti PROJEKTIJUHTIMISE OTSENE PERSONALIKULU

tegevusi elluviiva projektijuhi tööjõukulud (töötasu, lisatasu, preemia, puhkusetasu või puhkusetootus, mis on kooskõlas samasisulise töö eest makstava palgataseme või töötasuga), töölepingu lõpetamise ja muu seadusest tulenev hüvitis, seadusest tulenevad maksud ja maksed punktides, sh sotsiaalmaks, töötuskindlustusmaks ja haigushüvitise tööandjapoolne osa, füüsilise isikuga sõlmitud töövõtu- või käsunduslepingu alusel makstav tasu ning sellelt tasult arvestatud sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaks

UUS! 15% kaudseteks kuludeks

PROJEKTIJUHTIMISE KAUDSED KULUD

bürootarbed, sidekulud, infotehnoloogia kulud, projektijuhi tööruumi kulu ja sõidukulu, raamatupidamiskulud, toetatava tegevuse elluviimisega seotud pangakonto haldamise kulud, ülekandetasud

kaudsete kulude hüvitamise korral toetuse väljamaksmisel abikõlbliku kaudse kulu tegelikku maksumust ja tasumist ei tõendata ega kontrollita ning selline kulu ei kuulu hüvitamisele kuludokumendi alusel

NÄIDE - projektijuhtimise kulud

- Ühisprojektis kavandatav turundustegevus 5000 €
- Investeering 1000€
- Tasuvusuuring 500€
- Arvutitarkvara 400€

- Projektijuhtimise otsene personalikulu kuni 20%
 $5000+500+400=5900*20\%=1180\text{€}$
- Kaudne kulu 15% otsesest personalikulust $1180*15\%=177\text{€}$
  - ▣ ***Kokku projektijuhtimine koos kaudse kuluga $1180+177=1357\text{€}$***

- Projekti abikõlblik maksumus kokku $5000+1000+500+400+1357=$
8257€

Toetuse kasutamisest teavitamine

- **UUS!** Juhul kui toetuse saajal on olemas toetatava objekti või tegevusega seotud veebileht:
  - 1) avaldatakse veebilehel lisaks logole ja embleemile objekti või tegevuse lühikirjeldus;
  - 2) kirjeldatakse toetatava objekti või tegevuse lühikirjelduses ka eesmäärke ja oodatavaid tulemusi, kui toetus ületab 10 000 eurot.

- Logo paigaldatakse kergesti märgatavale kohale ja ta peab olema selgelt nähtav.

Teavitusmäärus

- <https://www.riigiteataja.ee/akt/129122015051>
- Eesti Leader-logo, Euroopa Liidu Leader logo ja Euroopa Liidu embleemiga tuleb tähistada muuhulgas:
  - ehitis
  - masin, seade;
  - meene; info- ja reklaammaterjal;
  - üritus;
  - digitaalne infokandja ja materjal, paigutatuna pakendile või tootele ning selle esilehele, -kaadrile, -pildile;
  - televisioonisaade, artikkel ja muu tekst tehniliselt võimalikul ja sobival viisil;
  - trükimeedia või avalikkusele suunatud veebilehe kuulutus (nt netireklaam)

Teavitusmäärus 2

- Investeeringuobjekti puhul tähistatakse pärast määramise otsust
- Tegevuse korral tähistatakse tegevuse toimumise ajal toimumise koht ja tegevuse kohta käiv teavitusmaterjal
- Iga eset ja dokumenti ei tule märgistada logoga kui see on kasutusel vaid organisatsioonisiselt, sellisel juhul piisab plakati või stendi kasutamisest organisatsiooni avalikus ruumis
- Märgistus peab säilima vähemalt 5 aastat viimase toetusosa väljamaksmisest

IHKK nõustajad

AEGVIIDU VALD

Riina Ahven
riina.ahven@aegviidu.ee

ANIJA VALD

Ingeldrin Aug
ingeldrin.aug@anija.ee

KOSE VALD

Siiri Kiiver
siiri@kose.ee

RAASIKU VALD

Õnnela Metsaorg
onnela.metsaorg@raasiku.ee

KOGU PIIRKOND

Sille Noor

Tiina Sergo

info@idaharju.ee

Nõustamise aeg tuleb eelnevalt kokku leppida!
Nõustamisel võib käia ka mitu korda.

Nõustamine on kõige rohkem **taotleja huvides**.

Arvestage nõustaja ettepanekute ja soovitustega.

Arvestage piisava ajavaruga – nõustaja peab jõudma teie taotlusdokumendid ka läbi vaadata.

Mida nõustaja teeb?

Nõustamise käigus nõustaja:

- tutvub projekti ideega ja täpsustab sobiva toetusmeetme;
- annab nõu dokumentide vormistamise osas;
- vaatab üle täidetud taotlusdokumentatsiooni ja annab **nõustamise kohta kinnituse;**

Nõustamisena ei lähe arvesse:

- e-post nõustajale 5min enne keskööd
  - telefonikõne nõustajale peale tööpäeva lõppu
- 19.02.2017

NB! Eelneva kokkuleppeta nõustamisest on nõustajal õigus keelduda.

Nõustamise kinnituse väljaandmise üle otsustab nõustaja.

Hindamisest veel

- Komisjonil on õigus (*mitte kohustus*) külastada projektitoetuse taotluse objekte.
Paikvaatluse eesmärk on kontrollida projektitoetuses oleva info vastavust tegelikkusele
- Taotlejal on võimalus oma projekti 10min **hindamiskomisjoni koosolekul või paikvaatlusel** tutvustada;
- Komisjonil on õigus (*mitte kohustus*) tellida vajadusel projektitoetuse taotlusele või selle osale eksperthinnang
- Hindepunktide andmisel arvestatakse KÕIKI hindamiskomisjonile kasutada olevaid dokumente.

INFOKANALID

- www.idaharju.ee
- IHKK infolistid:
Liikmete infolist
Teabe list
- facebook.com/IdaHarjuKoostookoda/
- youtube.com/IdaHarjuKoostookoda

Täna tähelepanu eest!

Tiina Sergo

MTÜ Ida-Harju Koostöökoda

Tel +372 56 945 871

E-post: tiina@idaharju.ee

www.idaharju.ee